

Η κλιματική αλλαγή μπορεί να κάνει τις πανδημίες πιο συχνές

Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Ροδάνθη Ελένη Συρίγου, Γιάννης Ντάνας** και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα δεδομένα της πρόσφατης δημοσίευσης στο επιστημονικό περιοδικό **The Proceedings of the National Academy of Sciences** με θέμα την επίπτωση της κλιματικής αλλαγής στην εμφάνιση πανδημιών.

Σύμφωνα με τη μελέτη, η πιθανότητα εμφάνισης μια νέας πανδημίας παρόμοια με τη Covid-19 θα τριπλασιαστεί τις επόμενες δεκαετίες. Η πιθανότητα εμφάνισης μιας νέας πανδημίας θα αυξηθεί λόγω της κλιματικής αλλαγής αναφέρει ο William Pan, Καθηγητής παγκόσμιας περιβαλλοντικής υγείας στο πανεπιστήμιο του Duke. Δεδομένα των τελευταίων 400 ετών μελετήθηκαν για τον υπολογισμό της πιθανότητας εμφάνισης νέων επιδημιών υπολογίζοντας τους θανάτους, τη διάρκεια προηγούμενων επιδημιών και τα ποσοστά εμφάνισης νέων μεταδοτικών ασθενειών. Η συχνότητα εμφάνισης επιδημιών ποικίλλει ανά χρονική περίοδο αλλά η εμφάνιση μιας μεγάλης επιδημίας με προοπτική πανδημίας μπορεί να υπολογιστεί. Τα τελευταία δεδομένα δείχνουν ότι οι ασθένειες που περνούν από τα ζώα στους ανθρώπους (ζωονόσοι), είναι όλο και πιο συχνές λόγω των κλιματικών αλλαγών. Σε ασθένειες όπως και η COVID-19, τα ζώα αποτελούν τη δεξαμενή μεταδοτικών βακτηρίων και ιών όπως ο SARS-CoV-2, κάτι που σημαίνει ότι ο ιός ή το βακτήριο μπορεί να μεταλλαχθεί και να πολλαπλασιαστεί στον οργανισμό των ζώων και στη συνέχεια να μεταδοθεί είτε άμεσα μέσω της επαφής είτε έμμεσα διαμέσου του εδάφους, του νερού και των επιφανειών. Οι κλιματική αλλαγή ενισχύει τη δυνατότητα των ιών να προσβάλουν τον ανθρώπινο οργανισμό πιο εύκολα.

Πέρα από την πανδημία COVID-19, ένα άλλο παράδειγμα είναι η επανεμφάνιση του ιού Έμπολα στην Αφρική τα τελευταία χρόνια συμπεριλαμβανομένου και του φετινού. **Υπάρχουν στοιχεία ότι η καταστροφή των δασών στην Αφρική για την δημιουργία φοινικέλαιου και η μετανάστευση των νυχτερίδων που ζούσαν σε εκείνες τις περιοχές αύξησαν τη μεταδοτικότητα της Έμπολα.** Οι μολυσματικές ζωονόσοι αποτελούν το 60% όλων των ασθενειών και το 75% των νέων αναδυόμενων ασθενειών με βάση τα δεδομένα των Κέντρων Ελέγχου Νοσημάτων των ΗΠΑ (CDC). Όλες οι πληθυσμιακές ομάδες υπάρχει πιθανότητα να νοσήσουν με πιο ευάλωτα τα παιδιά κάτω των 5 ετών, τους ενήλικες άνω των 65 ετών, τις εγκύους και του ανοσοκατεσταλμένους.

Όσο αυξάνονται οι μεταδοτικές ασθένειες, η επιστημονική κοινότητα προσπαθεί να αναπτύξει νέες διαγνωστικές μεθόδους, θεραπείες καθώς και εμβόλια. Δυστυχώς αυτό συμβαίνει αφού έχει γίνει μετάδοση της ασθένειας λόγω των ελάχιστων δεδομένων πριν την έναρξή τους. **Για το λόγο αυτό, είναι απαραίτητη η επένδυση για την ανάπτυξη νέων συστημάτων παρακολούθησης για την πρόληψη ιικών μολύνσεων ειδικά στις υποανάπτυκτες περιοχές.**

Συμπερασματικά, η κλιματική αλλαγή επηρεάζει τόσο την εμφάνιση νέων μεταδοτικών ασθενειών καθώς και το δυναμικό μετάδοσής τους.